

ΣΧΕΔΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΤΑΞΗ: Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Μ.Μ.Ε.-ΤΥΠΟΣ
ΔΙΔΑΣΚΩΝ: ΚΟΥΡΚΟΥΛΑΚΟΣ ΗΛΙΑΣ ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ

Σύντομη επισκόπηση:

Στη διδακτική πρόταση που ακολουθεί οι μαθητές προσεγγίζουν το θέμα των Μ.Μ.Ε. μέσα στην τάξη και στο εργαστήριο πληροφορικής, αξιοποιώντας και τις δυνατότητες των ΤΠΕ., για να μάθουν πώς να ενημερώνονται από αυτά, να αποκτήσουν κριτική στάση απέναντί τους διακρίνοντας το σχόλιο από την είδηση, να εξοικειωθούν με έννοιες σχετικές με τη δημοσιογραφία και να εξασκηθούν στην παραγωγή λόγου.

Διδακτικοί στόχοι:

- να κατανοήσουν οι μαθητές τους όρους Δημοσιογραφία (ειδησεογραφία/ερμηνευτική δημοσιογραφία), είδηση, σχόλιο, παραπληροφόρηση, τύπος- τέταρτη εξουσία, ιστολόγιο,
- να διακρίνουν το γεγονός και το σχόλιο στην είδηση,
- να αντιληφθούν τον τρόπο οργάνωσης και παρουσίασης της είδησης από τα ΜΜΕ,
- να ασκηθούν στην κριτική επιλογή και επεξεργασία υλικού σχετικού με τα ΜΜΕ από διάφορες δικτυακές πηγές,
- να διακρίνουν τη διαφοροποίηση κατά την προβολή της ίδιας είδησης από διαφορετικές εφημερίδες, επομένως και την οπτική γωνία του δημοσιογράφου,
- να αναπτύξουν την ικανότητα να αφηγούνται ένα γεγονός με συντομία, σαφήνεια και ακρίβεια,
- να εξασκηθούν στην περιληπτική απόδοση νοημάτων και στη σύνθεση παραγράφου με συγκεκριμένο περιεχόμενο και δομή.

Παιδαγωγικοί στόχοι :

- οι μαθητές να ασκηθούν στην ενεργητική και διερευνητική μάθηση (να μάθουν πώς και πού να βρίσκουν τη γνώση με χώρο αναζήτησης το διαδίκτυο).
- να μάθουν να επικοινωνούν και να αλληλεπιδρούν,
- να αναπτύξουν πνεύμα συνεργασίας
- να αποκτήσουν κριτική στάση απέναντι στα ΜΜΕ.

Απαιτούμενος χρόνος διδασκαλίας : 6 ώρες (στην τάξη και στο εργαστήριο πληροφορικής)

Πορεία διδασκαλίας

A' φάση (2 ώρες)

Τις δύο πρώτες διδακτικές ώρες πραγματοποιείται στην τάξη μια πρώτη προσέγγιση των βασικών εννοιών οι οποίες αναφέρονται στα Μ.Μ.Ε., στον Τύπο, την παραπληροφόρηση, την κατευθυνόμενη πληροφόρηση, την κρίση του τύπου κ.α.

Στη συνέχεια οι μαθητές ενημερώνονται ότι θα εργαστούν στο εργαστήριο Η/Υ τις επόμενες τέσσερις διδακτικές ώρες χωρισμένοι σε ομάδες. Συγκεκριμένα σε σύνολο 27 μαθητών δημιουργούνται πέντε ομάδες, τέσσερις πενταμελείς και μία επταμελής. Ο χωρισμός των ομάδων γίνεται από τον διδάσκοντα με κριτήριο την ικανότητά τους να χειρίζονται τον επεξεργαστή κειμένου, τις προσωπικές τους επιθυμίες -για την ικανοποιητική αλληλεπίδραση- και την επίδοσή τους στην τάξη. Επιδιώκεται να μην υπάρχουν «ανισότητες» ανά ομάδα ως προς τις τρεις αυτές παραμέτρους.

B' φάση (2 ώρες)

Οι επόμενες τέσσερις διδακτικές ώρες πραγματοποιούνται στο εργαστήριο. Σε αυτές καλείται κάθε ομάδα να ασκηθεί συνεργατικά και, αφού δημιουργήσει ένα έγγραφο του Word στην επιφάνεια εργασίας, να δώσει σε αυτό τις απαντήσεις της. Οι μαθητές ενημερώνονται ότι έχουν τη δυνατότητα, κατά ομάδες πάντοτε, να επεξεργαστούν τις απαντήσεις τους από το σπίτι και να τις τροποποιήσουν ή να τις ολοκληρώσουν, εάν ο χρόνος δεν τους είναι αρκετός, έτσι ώστε να είναι έτοιμοι για την αξιολόγηση που θα πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της 3^{ης} φάσης.

[Ο ρόλος του καθηγητή είναι υποστηρικτικός και καθοδηγητικός της προσπάθειας των μαθητών (scaffolding), εφόσον προκύψουν απορίες ή δυσκολίες].

Γ' φάση (2 ώρες)

Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τις απαντήσεις της και αξιολογείται από τις υπόλοιπες ομάδες. Γίνονται, όπου χρειάζεται οι απαραίτητες διορθώσεις στις ασκήσεις. Οι μαθητές θα αντιληφθούν τη σημασία τους και μέσα από το σχολιασμό και τη διόρθωση όλων των ασκήσεων θα μπορέσουν να παρακολουθήσουν μεταξύ άλλων τον τρόπο οργάνωσης της είδησης και τη σημασία της ικανότητας διάκρισης του σχολίου από την είδηση.

ΦΥΛΛΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ Α΄

1. Ανοίξτε ένα έγγραφο του Word και αποθηκεύστε το στην Επιφάνεια εργασίας με το όνομα " Ομάδα Α". Αφού περιηγηθείτε στα λεξικά, στις ιστοσελίδες και στα αρχεία κειμένων που σας ορίζονται, απαντήστε στη συνέχεια στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που ακολουθούν, εστιάζοντας την προσοχή σας στους ορισμούς των εννοιών της ερώτησης 2 α. Τελικός στόχος είναι να **γίνετε οι ίδιοι δημοσιογράφοι** και να γράψετε μία είδηση ακολουθώντας τους συγκεκριμένους κανόνες που την προσδιορίζουν.

2. α. Μεταβείτε στη σελίδα "Δικτυακοί τόποι". Επισκεφτείτε τον κόμβο "Πύλη για την Ελληνική γλώσσα" και πληκτρολογήστε στην Αναζήτηση στα Λεξικά τις λέξεις "σχόλιο" και "είδηση". Στη συνέχεια (στείλτε) αντιγράψτε την σημασία στο φύλλο εργασίας σας.

β. Πηγαίνετε στην είδηση "Αιχμάλωτοι" στο Κάιρο και αφού τη διαβάσετε, εντοπίστε τα σχόλια που περιέχονται. Είναι διακριτά ή εμπλέκονται με την είδηση; Γράψτε την απάντηση στο φύλλο εργασίας σας.

γ. Κάνετε το ίδιο με την είδηση ΔΕΠ - ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΟΙΤΑΣΜΑΤΩΝ ΥΔΡΟΓΟΝΑΝΘΡΑΚΩΝ Σε ρόλο εκκαθαριστή του ορυκτού πλούτου της χώρας.

δ. Να απαντήσετε στα εξής ερωτήματα:

1. Σε τι έγκειται η αδυναμία των ΜΜΕ να μεταφέρουν την αλήθεια;
2. Πώς επιδρούν τα ΜΜΕ στη γλωσσική ικανότητα;

ΟΜΑΔΑ Β΄

1. Ανοίξτε ένα έγγραφο του Word και αποθηκεύστε το στην Επιφάνεια εργασίας με το όνομα " Ομάδα Β". Αφού περιηγηθείτε στα λεξικά, στις ιστοσελίδες και στα αρχεία κειμένων που σας ορίζονται, απαντήστε στη συνέχεια στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που ακολουθούν, εστιάζοντας την προσοχή σας στους ορισμούς των εννοιών της ερώτησης 2 α. Τελικός στόχος είναι να **γίνετε οι ίδιοι δημοσιογράφοι** και να γράψετε μία είδηση ακολουθώντας τους συγκεκριμένους κανόνες που την προσδιορίζουν.

2. α. Επισκεφτείτε τον κόμβο "Πύλη για την Ελληνική γλώσσα" και πληκτρολογήστε στην Αναζήτηση στα Λεξικά τη λέξη "δημοσιογραφία". Στη συνέχεια στείλτε την σημασία στο φύλλο εργασίας σας. Σημειώστε δίπλα στην σημασία αυτή, τη διάκριση της έννοιας "δημοσιογραφία" στους δύο βασικούς της τομείς, σύμφωνα με τον ορισμό του σχολικού σας βιβλίου.

β. Πηγαίνετε στην είδηση με τίτλο **Ακόμα και οι πιο έντονες ημικρανίες δεν βλάπτουν τον εγκέφαλο** και δείξτε πώς οργανώνεται η συγκεκριμένη είδηση με τη μορφή πυραμίδας.

γ. Πηγαίνετε στην είδηση με τίτλο [**Σχολές που διασφαλίζουν εργασία μένουν... άδειες**](#) και ξαναγράψτε τις δύο πρώτες παραγράφους διαχωρίζοντας το σχόλιο από την είδηση.

Αναπτύξτε σε δύο παραγράφους με τη μορφή σύγκριση - αντίθεση την εξής θέση: " Η εφημερίδα έχει απέραντη, ακαταμέτρητη δύναμη. Με ένα δημοσίευσμά της κάνει το καλό ή το κακό, και μάλιστα όχι μόνο μια φορά, αλλά τόσες χιλιάδες φορές όσες χιλιάδες φύλλα της θα πουληθούν και θα διαβαστούν".

ΟΜΑΔΑ Γ΄

1. Ανοίξτε ένα έγγραφο του Word και αποθηκεύστε το στην Επιφάνεια εργασίας με το όνομα " Ομάδα Γ". Αφού περιηγηθείτε στα λεξικά, στις ιστοσελίδες και στα αρχεία κειμένων που σας ορίζονται, απαντήστε στη συνέχεια στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που ακολουθούν, εστιάζοντας την προσοχή σας στους ορισμούς των εννοιών της ερώτησης 2 α. Τελικός στόχος είναι να *γίνετε οι ίδιοι δημοσιογράφοι* και να γράψετε μία είδηση ακολουθώντας τους συγκεκριμένους κανόνες που την προσδιορίζουν.

2. α. Επισκεφτείτε τη wikipedia και στην αναζήτηση πληκτρολογήστε τη λέξη "παραπληροφόρηση". Στη συνέχεια στείλτε τη σημασία της στο φύλλο εργασίας σας.

β. Πώς παρουσιάζεται η ίδια είδηση από τα άρθρα που ακολουθούν; Γράψτε την απάντηση στο φύλλο εργασίας σας.

[**Αυστηρό μήνυμα προς τους «υποκινητές**](#)

["Ακρότητες Ραγκούση περί κινδύνου για τη χώρα"](#)

["Η υπεράσπιση των μεταναστατών"](#)

γ. Να απαντήσετε στην εξής ερώτηση: Πότε αναιρείται το δικαίωμα του ανθρώπου στη γνώση; Ποιες είναι οι συνέπειες για τον άνθρωπο;

ΟΜΑΔΑ Δ΄

1. Ανοίξτε ένα έγγραφο του Word και αποθηκεύστε το στην Επιφάνεια εργασίας με το όνομα " Ομάδα Δ". Αφού περιηγηθείτε στα λεξικά, στις ιστοσελίδες και στα αρχεία κειμένων που σας ορίζονται, απαντήστε στη συνέχεια στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που ακολουθούν, εστιάζοντας την προσοχή σας στους ορισμούς των εννοιών της ερώτησης 2 α. Τελικός στόχος είναι να *γίνετε οι ίδιοι δημοσιογράφοι* και να γράψετε μία είδηση ακολουθώντας τους συγκεκριμένους κανόνες που την προσδιορίζουν.

2. α. Επισκεφτείτε τη wikipedia και στην αναζήτηση πληκτρολογήστε τη λέξη "Τέταρτη εξουσία". Στείλτε τη σημασία της στο φύλλο εργασίας σας. Διαβάστε στην ίδια

ιστοσελίδα τη φιλελεύθερη θεώρηση για την έννοια της τέταρτης εξουσίας. Από πού προέρχεται αυτή;

- β. Παρακολουθείστε το video και διαβάστε το άρθρο "[Τι τρέχει με τη Σίσσυ και τον επιχειρηματία](#)". Ποιες αρχές διαπιστώσατε ότι παραβιάζονται στα παραπάνω μέσα;
- γ. Απαντήστε, κατόπιν στο φύλλο εργασίας σας, στην ερώτηση: Πώς δικαιολογείται η διαπίστωση ότι ο τύπος σήμερα διέρχεται κρίση;

ΟΜΑΔΑ Ε΄

1. Ανοίξτε ένα έγγραφο του Word και αποθηκεύστε το στην Επιφάνεια εργασίας με το όνομα " Ομάδα Ε". Αφού περιηγηθείτε στα λεξικά, στις ιστοσελίδες και στα αρχεία κειμένων που σας ορίζονται, απαντήστε στη συνέχεια στις συγκεκριμένες ερωτήσεις που ακολουθούν, εστιάζοντας την προσοχή σας στους ορισμούς των εννοιών της ερώτησης 2 α. Τελικός στόχος είναι να *γίνετε οι ίδιοι δημοσιογράφοι* και να γράψετε μία είδηση ακολουθώντας τους συγκεκριμένους κανόνες που την προσδιορίζουν.

2.α. Επισκεφτείτε τη wikipedia και στην αναζήτηση πληκτρολογήστε τις λέξεις "διαδίκτυο" και "ιστολόγιο". Στη συνέχεια στείλτε τη σημασία της στο φύλλο εργασίας σας.

β. Διαβάστε το [ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ ΤΩΝ BLOGGER](#). Στη συνέχεια επισκεφθείτε την ιστοσελίδα http://www.bloggertips.gr/2010/07/blog-post_09.html.

Περιηγηθείτε στο συγκεκριμένο blog και απαντήστε στην εξής ερώτηση: Ποιες δυνατότητες προσφέρουν τα blogs ως νέα μέσα επικοινωνίας και ενημέρωσης;

γ. Απαντήστε στο φύλλο εργασίας σας στις εξής ερωτήσεις:

1. Ποια είναι η θετική προσφορά του διαδικτύου και ποια προβλήματα προκύπτουν από τη χρήση του;
2. Σε ποιες περιπτώσεις συναντάμε τη λογοκρισία στο διαδίκτυο; Διατυπώστε την άποψή σας για τη θετική ή την αρνητική της λειτουργία.